

Відбулося засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

12.6.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

10 червня відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. Захід відбувся під головуванням голови Комітету Сергія Бабака.

Під час засідання народні депутати України – члени Комітету розглянули низку питань Порядку денного:

Про основні зобов'язання у рамках переговорного процесу про вступ України до ЄС з питань освіти та культури, науки та досліджень

Першим питанням на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій було заслухано доповідь Віцепрем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Тараса Качки щодо основних зобов'язань України в рамках переговорного процесу про вступ до Європейського Союзу у сферах освіти, культури, науки та досліджень.

Під час доповіді було наголошено, що затверджена Кабінетом Міністрів України Національна програма адаптації законодавства України до права ЄС (acquis ЄС) передбачає впровадження 1717 актів права Європейського Союзу та розроблення близько 300 законів України. Особливу увагу приділено виконанню шести бенчмарків за переговорними розділами «Свобода підприємництва і надання послуг», «Наука та дослідження» та «Освіта та культура», які належать до сфери відання Комітету.

Окрему увагу під час доповіді було приділено переговорним розділам, що належать до сфери відання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій: Розділу 3 «Свобода підприємництва і надання послуг» (професійні кваліфікації) Кластера 2 «Внутрішній ринок», а також Розділам 25 «Наука та дослідження» і 26 «Освіта та культура» Кластера 3 «Конкурентоспроможність та інклюзивний розвиток». За цими напрямками Європейська Комісія визначила шість ключових бенчмарків, виконання яких є необхідною умовою для успішного просування переговорного процесу щодо членства України в ЄС.

Серед ключових завдань найближчих років – розвиток національної системи кваліфікацій, підтримка інноваційної діяльності, стимулювання трансферу технологій і розвитку наукових парків, впровадження принципів відкритої науки, удосконалення механізмів фінансування вищої освіти, розвиток освіти дорослих та повноцінна імплементація програми Erasmus+. Зокрема, йдеться про створення системи регульованих професій та приведення законодавства щодо професійних кваліфікацій у відповідність до вимог ЄС, розвиток національної системи кваліфікацій, зміцнення екосистеми досліджень та інновацій, посилення співпраці між наукою та бізнесом, а також формування необхідної інституційної та нормативної бази для досягнення цілей Європейського освітнього простору у сферах освіти, професійного навчання, молодіжної політики, спорту та культури.

У своїй доповіді Тарас Качка також відзначив суттєвий прогрес України на шляху до членства в Європейському Союзі. За його словами, Україна успішно завершила двосторонній скринінг законодавства за всіма переговорними кластерами, підготувала та передала Європейській Комісії переговорні позиції, а також отримала всі бенчмарки – ключові умови для відкриття та

завершення переговорів за відповідними розділами. Важливим результатом цієї роботи стало затвердження Національної програми адаптації законодавства України до права ЄС, яка вперше об'єднала в єдину систему завдання із законодавчого та інституційного наближення України до стандартів Європейського Союзу.

За результатами розгляду питання Комітет взяв інформацію до відома та рекомендував Кабінету Міністрів України забезпечити належну координацію роботи центральних органів виконавчої влади для своєчасної підготовки законопроектів і нормативно-правових актів, передбачених Національною програмою адаптації законодавства України до права ЄС, та їх подальшого внесення до Верховної Ради України.

Про Доповідь Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти про якість вищої освіти в Україні, її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2025 році

Комітет заслухав доповідь Голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти Андрія Бутенка про якість вищої освіти в Україні та її відповідність завданням сталого інноваційного розвитку суспільства у 2025 році.

Доповідь, підготовлена відповідно до Закону України «Про вищу освіту», містить комплексний аналіз стану системи вищої освіти України, основних тенденцій її розвитку, результатів функціонування системи зовнішнього забезпечення якості та подальших напрямів інтеграції до Європейського простору вищої освіти.

Під час презентації було відзначено, що попри виклики повномасштабної війни система вищої освіти України продовжує функціонувати та розвиватися. У 2025 році українські заклади вищої освіти розширили свою присутність у міжнародних рейтингах, посилили участь у міжнародних партнерствах та продовжили впровадження європейських стандартів забезпечення якості. Важливими досягненнями стали розвиток інституційної акредитації, впровадження постакредитаційного моніторингу освітніх програм, цифровізація процедур акредитації та подальша гармонізація системи забезпечення якості із стандартами ESG 2015.

Окрему увагу в доповіді приділено результатам акредитації освітніх програм, розвитку внутрішніх систем забезпечення якості у закладах вищої освіти, питанням академічної доброчесності, транскордонного забезпечення якості та інтеграції України до Європейського простору вищої освіти. Також було проаналізовано основні виклики, серед яких – удосконалення механізмів умовної (відкладеної) акредитації в умовах воєнного стану, підвищення ефективності внутрішніх систем забезпечення якості, врегулювання питань транскордонної акредитації та оновлення нормативної бази у сфері академічної доброчесності.

Під час обговорення члени Комітету окремо наголосили на необхідності ширшого розуміння інклюзивності та безбар'єрності у вищій освіті. В умовах війни ці поняття охоплюють не лише створення умов для осіб з особливими освітніми потребами, а й забезпечення безперервного доступу до освіти незалежно від місця перебування здобувачів освіти, безпекової ситуації чи інших обставин. Особливу роль у цьому відіграють переміщені та прифронтові заклади вищої освіти, які забезпечують неперервність освітнього процесу в надзвичайно складних умовах.

За результатами розгляду питання Комітет взяв інформацію Голови НАЗЯВО до відома та надав низку рекомендацій Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти, Кабінету Міністрів України, Міністерству освіти і науки України та Міністерству культури України. Зокрема, рекомендовано удосконалити підходи до умовної акредитації освітніх програм в умовах воєнного стану, розробити диференційований підхід до оцінювання кадрового

забезпечення освітніх програм, удосконалити законодавче регулювання транскордонної акредитації та продовжити роботу з розвитку сучасних механізмів забезпечення якості вищої освіти.

Про проект Закону України «Про внесення змін до статті 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо визначення у державних стандартах орієнтовних результатів навчання дітей з особливими освітніми потребами» (реєстр. № 15207 від 28.04.2026), поданий народним депутатом України Бабаком С.В. та іншими народними депутатами України

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що його метою є вдосконалення правового регулювання у сфері повної загальної середньої освіти шляхом створення передумов для визначення у державних стандартах освіти результатів навчання з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів освіти.

Основними завданнями законопроекту є розвиток інклюзивного підходу в освіті, забезпечення гнучкого визначення результатів навчання, підтримка індивідуалізації освітнього процесу та створення умов для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти.

Законопроектом пропонується внести зміни до статті 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту», передбачивши можливість визначення у державних стандартах освіти результатів навчання з урахуванням особливих освітніх потреб та індивідуальних можливостей здобувачів освіти.

Заслухавши та широко обговоривши інформацію народного депутата України, голови Комітету Сергія Бабака як ініціатора законопроекту, заступника голови Комітету Сергія Колебошина, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили висновок:

рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до статті 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо визначення у державних стандартах орієнтовних результатів навчання дітей з особливими освітніми потребами» (реєстр. № 15207 від 28.04.2026) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу;

доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій і поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» (реєстр. № 10399 від 10.01.2024) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України - членів Комітету

Про проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» (реєстр. № 10399 від 10.01.2024) (друге читання)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій на своєму засіданні повторно розглянув проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» (реєстр. № 10399 від 10.01.2024).

«Багато спілкуючись із молоддю, детально проаналізувавши результати нашого дворічного експериментального проекту із запровадження освітніх грантів, вивчивши досвід освіти дорослих, а також перебуваючи у постійному діалозі з представниками сектору безпеки й оборони, військовими та ветеранами, вкотре переконався, що система державної підтримки має бути більш гнучкою та враховувати потреби вступників на різних етапах їхнього життя. Адже всі вони є сьогодишніми або майбутніми здобувачами освіти.

Саме тому у нашому законопроекті в центрі нової моделі фінансування – вступник. Ми маємо враховувати його академічні досягнення, освітній вибір, життєві обставини та, безумовно, бажання навчатися за омріяною спеціальністю. Нарешті надати нашим дітям можливість навчатися там, де вони хочуть, а не лише там, де порадили батьки або де є можливість вступити.

. Водночас держава має інвестувати у підготовку фахівців, які є критично важливими для безпеки, відновлення та розвитку країни. Адже саме держава формує запит на спеціалістів і несе відповідальність за забезпечення відповідних потреб суспільства,» - зазначив голова Комітету Сергій Бабак.

На своєму засіданні Комітет опрацював порівняльну таблицю з пропозиціями та поправками до законопроекту. Народні депутати України – члени Комітету запропонували додаткові поправки до законопроекту, які усувають дискусійні положення законопроекту, неузгодженості та встановлюють юридичну визначеність його положень.

Таким чином, за результатами розгляду пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи підготовлено порівняльну таблицю законопроекту до другого читання, яка містить 1123 пропозиції народних депутатів України, у тому числі пропозиції народних депутатів України – членів Комітету, з яких відхилено 1118 пропозицій, враховано 5 пропозицій, враховано частково 0 пропозицій, враховано редакційно 0 пропозицій.

Заслухавши інформацію голови Комітету Сергія Бабака, заступника Міністра освіти і науки України Миколи Трофименка, генерального директора Директорату вищої освіти та освіти дорослих Міністерства освіти і науки України Олега Шарова та широко обговоривши положення законопроекту, народні депутати України – члени Комітету одностайно ухвалили:

1. Висновок Комітету до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» (реєстр. № 10399 від 10.01.2024) від 02 травня 2024 року (протокол № 149) вважати таким, що скасований.
2. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування здобуття вищої освіти та надання державної цільової підтримки її здобувачам» (реєстр. № 10399 від 10.01.2024) за результатами його розгляду прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Також народні депутати України – члени Комітету під час засідання одностайно затвердили **доповнення до складу Конкурсної комісії з призначення Стипендій Верховної Ради України імені Бориса Патона**, а також одностайно затвердили **подання Конкурсної комісії з призначення Стипендій Верховної Ради України імені Бориса Патона та проект Постанови Верховної Ради України «Про призначення у 2026 році Стипендій Верховної Ради України імені Бориса Патона»**.

У засіданні взяли участь народні депутати України – члени Комітету, представники

Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, Міністерства освіти і науки України, Міністерства молоді та спорту України, Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства, Міністерства фінансів України, Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства культури України, Національної академії наук України, Національної академії правових наук України, Національної академії педагогічних наук України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Асоціації об'єднаних територіальних громад. Усього понад 70 учасників.

З прийнятими рішеннями Комітету можна ознайомитися [тут](#).

Переглянути запис засідання, яке транслювалось у прямому ефірі, у соціальних мережах, можна за покликанням: [YouTube](#), [Facebook](#).

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/273616.html